

**Центр
досліджень
визвольного
руху**

Науковий збірник

Український визвольний рух

№ 6

Львів-2006
Видавництво «Мс»

Редакційна колегія: канд. іст. наук Володимир В'ятрович (відповідальний редактор), Роман Грицьків, проф. д-р іст. наук Ярослав Дашкевич, Руслан Забілий, акад. НАН України Ярослав Ісаєвич, проф. Володимир Косик, проф. д-р іст. наук Микола Литвин, д-р іст. наук Іван Патер, Михайло Романюк, проф. Володимир Стойко.

Український визвольний рух / Центр досліджень визвольного руху, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. – Львів: Видавництво «Мс», 2006. – Збірник 6. – 272 с.

Збірник продовжує серію наукових публікацій документів, досліджень, спогадів та інших матеріалів, які розкривають різноманітні аспекти діяльності українського визвольного руху, його структур та окремих особистостей.

На обкладинці: рейдуюча група Модеста Ріпецького – «Горислава» в дорозі на Захід через Словаччину. Вересень 1947 р. Сидять зліва праворуч: «Сокіл», «Вовк», Михайло Шашкевич – «Рись», Модест Ріпецький – «Горислав», «Граната», Юрій Бородієвич – «Юрчик», «Малий». Стоять зліва праворуч: «Бистрий», «Довбуш», «Зозуля», «Петренко», «Жук».

Рекомендовано до друку Вченою радою
Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України.

ЗМІСТ

Джерела до історії визвольного руху

Володимир Муравський Документи Міністерства закордонних справ Чехословаччини про так званий «архів Сеника»	5
Олександр Іщук, Наталія Ніколаєва Арешт Осипа Дякова 1940 р. у світлі документів Державного архіву Служби Безпеки України	30
Юрій Лисий, Андрій Сова Матеріали ОУН і УПА у фондах Наукової бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка	77

Історія УВО та ОУН у 1920–1939 рр.

Василь Деревінський Деякі аспекти ідейних засад ОУН 1920–1930-х рр.	83
--	----

Період збройної боротьби ОУН і УПА

Володимир Ковальчук Організаційні референтури ОУН(б) і запілля УПА у світлі джерел (Волинь і Полісся, 1943–1944 рр.)	95
Іван Патриляк «Еведенційні картки» УПА як статистичне джерело	110
Олександра Стасюк Видання ОУН(б) післявоєнного періоду: тематичний огляд публікацій	148
Руслан Забілий Підготовка та забезпечення маршів і постів рейдуючих відділів УПА	170
Михайло Романюк Сотня УПА «Непоборні»	184

Боротьба народів Центрально-Східної Європи проти тоталітарних режимів у ХХ ст.

Річардас Чекутіс Партизанська преса Литви 1944–1953 рр.	211
--	-----

Спогади**Василь Горинь**

Сотенний «Яструб»: відомий і невідомий
(Спомин про далекі сорокові) 237

Символіка**Віталій Манзуренко**

Деякі факти з історії заснування
та впровадження бойових нагород УПА 245

Огляди і рецензії**Андрій Сова**

Слободянюк М. Військова символіка України.
Відродження з попелу. – Накладом автора, 2005. – 144 с. 255

Роман Грицьків

На шляху до правди та порозуміння 257

Наукове життя**Володимир В'ятрович**

Інформація про роботу ЦДВР у 2005 р. 265

Відомості про авторів 269

ДЖЕРЕЛА ДО ІСТОРІЇ ВИЗВОЛЬНОГО РУХУ

Володимир МУРАВСЬКИЙ

ДОКУМЕНТИ МІНІСТЕРСТВА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ ПРО ТАК ЗВАНІЙ «АРХІВ СЕНИКА»

«Архів Сеника» належить до історичних фактів, які через свій зв'язок із діяльністю розвідок різних держав та нелегальних організацій завжди викликали підвищене зацікавлення та велику кількість різноманітних гіпотез, здогадів та вигадок. Події на кшталт тих, що супроводжували цей факт, завжди мають великий резонанс у суспільстві. Для конкретного історика така тема, з одного боку, є цікавим і захопливим об'єктом дослідження, а з іншого – через свою заполітизованість, – стає проблемною, оскільки неодмінно викликає обурення та критику, далеку від наукової. Тому в цьому дослідженні намагатимемось керуватися лише логікою, поділяючи факти на доведені та можливі. Передовсім, хочемо зазначити, що сама постать Омеляна Сеника має в нашому випадку другорядне значення. Ідеться насамперед про механізм та шлях, яким документи Організації Українських Націоналістів, організації підпільної, потрапили до рук польських силових структур і стали серйозним джерелом інформації, через яку ОУН зазнала чи не найбільших утрат серед членів та суттєвих структурних порушень.

Саме поняття «архів Сеника» охоплює комплекс документів Організації Українських Націоналістів, що був використаний на Варшавському судовому процесі 1935–1936 рр. над Крайовим Провідником Степаном Бандерою і його співниками щодо вбивства міністра внутрішніх справ Польщі Броніслава Перацького. Назва архіву походить від прізвища провідного діяча ОУН, члена Проводу Українських Націоналістів (ПУНУ) Омеляна Сеника, чиї документи становили невизначену за обсягом частину цього комплексу матеріалів.

Омелян Сеник (19.01.1891, м. Яворів, Галичина – 30.08.1941, м. Житомир) – громадсько-політичний діяч націоналістичного руху. Відомі псевда – «Біляк», «Броцак», «Гриб», «Грибівський», «Канцлер», «Кашук», «Уран», «Урбанський». Син Дмитра та Євфрозини Білк. Сотник Української галицької армії; член т. зв. «Летючої бригади» Української військової організації (УВО) під командуванням